

Büyük Ünlü Uyumu

Bir kelimenin birinci hecesinde kalın bir ünlü (a, ı, o, u) bulunuyorsa diğer hecelerdeki ünlüler de kalın, ince bir ünlü (e, i, ö, ü) bulunuyorsa diğer hecelerdeki ünlüler de ince olur bu kurula büyük ünlü uyumu denir.

Kalınlık-incelik uyumu da denilir.

Türkçemiz

ince ince ince

büyük ünlü uyumuna uyar

tiyatro

ince kalın kalın

büyük ünlü uyumuna uymaz

Türkçede 8 tane ünlü harfin 4 tanesi kalın, 4 tanesi ince ünlüdür.

Kalın Ünlüler:

A, ı, o, u

İnce Ünlüler:

e, i, ö, ü

TEK HECELİ VE BİRLEŞİK KELİMELEERDE BÜYÜK ÜNLÜ UYUMU ARANMAZ.

Türkçede ekler genellikle büyük ünlü uyumuna uyar. Çünkü eklerin ünlülere göre değişik kullanımları vardır. Ancak "-ki, -ken, -leyin, -yor, -(ı)mtırak, -daş, -gil" ekleri bir kelimeye eklendiğinde değişime uğramaz, bu yüzden büyük ünlü uyumuna bazen uyar, bazen uymaz.

sokaktaki ❌

gelirken ✅

yeşilimtırak ❌

 trgamzeogretmen

Bazı kelimeler, köken olarak Türkçe olduğu hâlde kalınlık - incelik uyumuna uymamaktadır.

ana → anne

karındaş → kardeş

alma → elma

kangı → hangi

Balonların üstündeki kelimeleri büyük ünlü uyumuna göre değerlendir.
Büyük ünlü uyumuna uyanlara ✓
Büyük ünlü uyumuna uymayanlara ✗
Büyük ünlü uyumu aranmayanlara ise ? işaretini koy.

 trgamzeogretmen

materyal

tamir

avukat

hastalık

iddia

güç

balkon

her

hediye

yeryüzü

Türkiye

rakip

heyecan

oturum

duvar

birkaç

mekanda

olmadı

devam

seviye

macera

süt

geçmiş

çekyat

UYAR

UYMAZ

ARANMAZ